

[illegible]

Zadanie 1 [3 pkt]

Korzystając z tabeli elektroujemności pierwiastków określ rodzaj wiązania w następujących związkach:

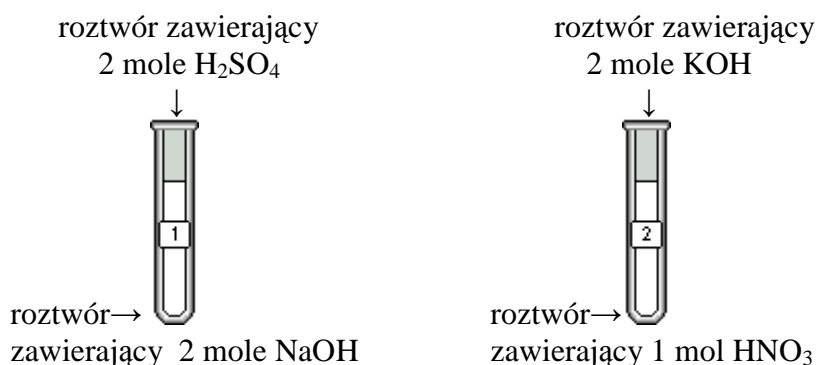
Wzór związku	Rodzaj wiązania
PH_3	
RbCl	
CCl_4	

Podaj wzór substancji, której dotyczy następująca informacja: jest to substancja stała, krystaliczna, rozpuszcza się w wodzie, ulega dysocjacji jonowej.

.....

Zadanie 2 [2 pkt]

W dwóch probówkach umieszczono roztwory przedstawione na poniższych rysunkach. Następnie do każdej z probówek dodano roztwór fenoloftaleiny. Określ wstawiając odpowiedni znak („=”, „<” lub „>”) pH otrzymanych roztworów. Podaj barwę tych roztworów po zakończeniu doświadczenia.

Probówka 1. - pH 7,   barwa roztworu - .....

Probówka 2. - pH 7,   barwa roztworu - .....

Zadanie 3 [3 pkt]

Podaj wzory i liczby moli trzech związków, które należy rozpuścić w wodzie, aby roztwór zawierał: 0,6 mola jonów Na^+ , 0,2 mola jonów Fe^{3+} , 0,1 mola jonów Cl^- i 1,1 mola jonów NO_3^- .

.....
.....
.....
.....

Zadanie 4 [4 pkt]

W czterech kolbkach znajdowały się bezbarwne roztwory: chlorku sodu, węglanu sodu, kwasu chlorowodorowego i fenoloftaleiny. Uczniowie otrzymali zadanie zidentyfikowania tych roztworów bez stosowania innych odczynników. Przeprowadzili doświadczenie opisane w tabeli:

Etap doświadczenia	Sposób wykonania doświadczenia	Obserwacje
1.	Zmieszano roztwór z kolbki 1 z roztworem z kolbki 2	Wydzielił się gaz
2.	Do roztworu z kolbki 1 dodano roztwór z kolbki 3	Powstał roztwór o barwie malinowej

A. Podaj nazwy lub wzory związków znajdujących się w kolejnych kolbkach:

1. .... 3. ....
2. .... 4. ....

B. Napisz **jonowe równanie** reakcji przeprowadzonej w pierwszym etapie doświadczenia

.....

Zadanie 5 [3 pkt]

Na podstawie analizy podanych poniżej równań reakcji przyporządkuj symbolom X, Y, Z, wymienione pierwiastki: bar, miedź, glin, węgiel, azot, potas, fosfor wpisując ich symbole obok równań reakcji.

- I. $X_2O_3 + 3H_2SO_4 \rightarrow X_2(SO_4)_3 + 3H_2O$ .....
- II. $Na_2YO_3 + 2HCl \rightarrow 2NaCl + H_2O + YO_2\uparrow$ .....
- III. $Z + 2H_2O \rightarrow Z(OH)_2 + H_2$ .....

Zadanie 6 [2 pkt]

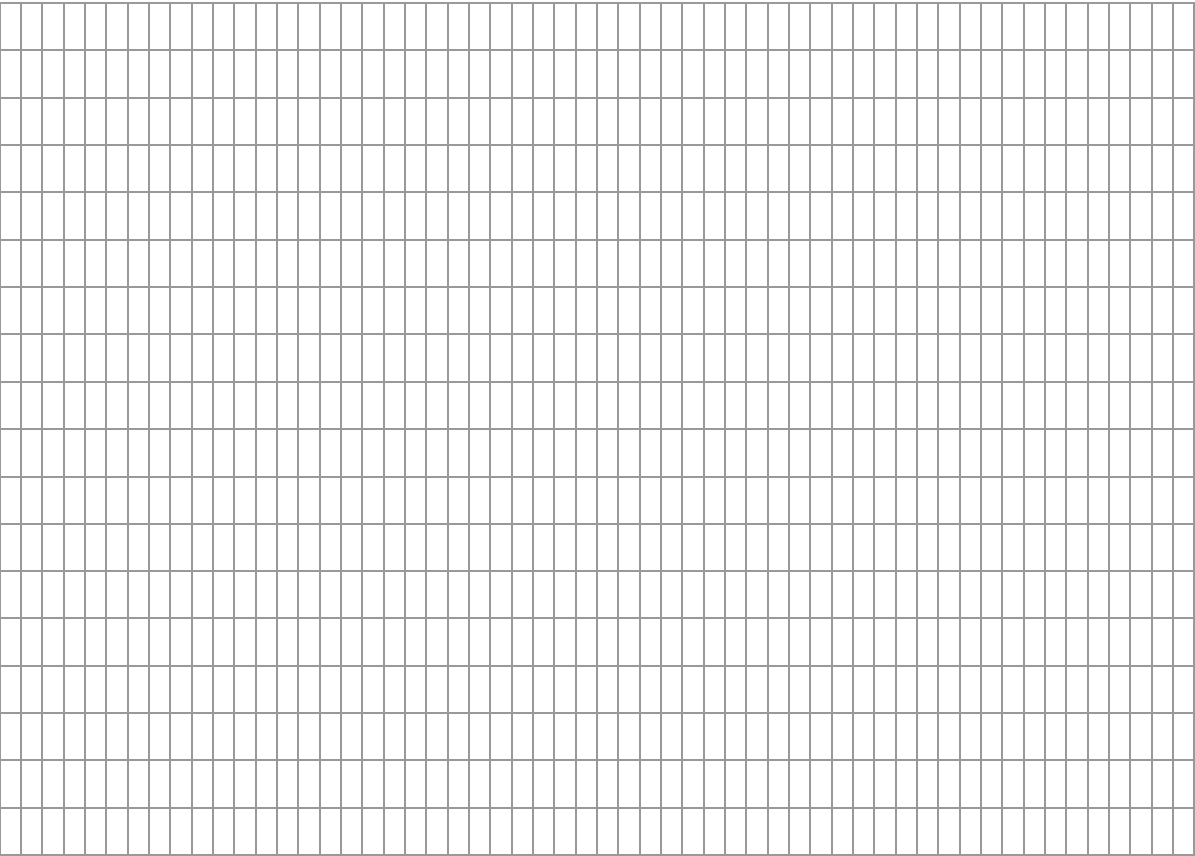
Z roztworu chlorku sodu o objętości 2 dm^3 , stężeniu 10% i gęstości $1,07\text{ g/cm}^3$ odparowano wodę. Objętość roztworu zmniejszyła się dwukrotnie. Oblicz stężenie molowe otrzymanego roztworu.

Odpowiedź .....

Zadanie 7 [4 pkt]

I. Wykorzystując dane z tabeli, narysuj wykres zależności rozpuszczalności azotanu(V) baru w wodzie od temperatury.

Temperatura [°C]	0	20	40	60	80	100
Rozpuszczalność [g/100g H ₂ O]	4,9	8,8	14,2	20,5	27,3	34,0

II. Odczytaj z wykresu odpowiednie dane i oblicz stężenie procentowe nasyconego roztworu tej soli w temperaturze 50°C.

Odpowiedź

Zadanie 8 [3 pkt]

Wykorzystując jako substraty następujące substancje: żelazo, amoniak, siarka, wodór, chlorowodór, kwas oleinowy zaproponuj reakcje syntezy i napisz ich równania spełniające wymienione poniżej trzy warunki. Substancje nie mogą się powtarzać.

1. gaz + gaz $\rightarrow$ ciało stałe
2. ciecz + gaz $\rightarrow$ ciało stałe
3. ciało stałe + ciało stałe $\rightarrow$ ciało stałe.

.....

.....

.....

Zadanie 9 [3 pkt]

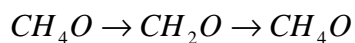
W reakcji spalania 2 moli pewnego węglowodoru wzięło udział 9 moli tlenu. W wyniku reakcji powstało 6 moli tlenku węgla(IV) i para wodna. Wykonaj obliczenia i ustal skład spalonego węglowodoru – podaj wzory strukturalne oraz nazwy dwóch jego izomerów.

Obliczenia:

Wzory i nazwy izomerów:

Zadanie 10 [3pkt]

Napisz wzory półstrukturalne związków o wzorach sumarycznych CH_4O i CH_2O oraz reakcje przedstawione schematem:

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 11 [3 pkt]

Dwa występujące w przyrodzie związki organiczne – kwas mlekowy i kwas szczawiowy mają następujące wzory: kwas mlekowy: $\text{CH}_3 - \text{CH} - \text{COOH}$ kwas szczawiowy: COOH

Związki te zawierają po dwie grupy funkcyjne, które mogą uczestniczyć w typowych dla tych grup reakcjach. Napisz, stosując wzory strukturalne lub półstrukturalne 3 równania reakcji, w których substratami będą kwas mlekowy lub kwas szczawiowy i jedna z następujących substancji: kwas octowy, etanol, zasada wapniowa (każdy z tych związków może być użyty w 2 różnych reakcjach).

.....
.....
.....
.....

Zadanie 12 [3 pkt]

Napisz równania reakcji, które zachodzą w podanych poniżej procesach. W każdym podpunkcie podaj jeden przykład takiej reakcji.

- a. powstawanie osadu po rozpuszczeniu mydła w twardej wodzie:

- b. udrażnianie (za pomocą preparatu zawierającego wodorotlenek sodu) rur kanalizacyjnych, w których osadziły się tłuszcze:

- c. usuwanie osadu z czajnika za pomocą octu:

Zadanie 13 [4 pkt]

Etanol zawarty w 1 kg roztworu o stężeniu 23 % poddano fermentacji octowej. Oblicz stężenie procentowe otrzymanego roztworu kwasu octowego przy założeniu, że cała ilość etanolu uległa wspomnianej przemianie.

Obliczenia:

Odpowiedź: .....

Zadanie 14 [3 pkt]

W oznaczonych miejscach wpisz słowo tak lub nie w zależności od tego, czy zdanie zawiera prawdziwą czy fałszywą informację:

- A. Niedobór ozonu w atmosferze jest wynikiem efektu cieplarnianego. ....
- B. Kwasowość gleby można zmniejszyć dodając do niej wapno palone. ....
- C. Kwaśne deszcze powodują uszkodzenia a nawet rozpad budowli wapiennych. ....

Zadanie 15 [2 pkt]

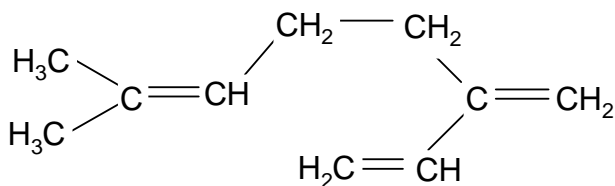
Wyjaśnij, dlaczego przebywanie w zamkniętym garażu, w którym uruchomiony został silnik spalinowy w samochodzie jest niebezpieczne dla zdrowia – może wywołać omdlenia a nawet śmierć.

.....
.....
.....
.....

Napisz równanie reakcji, które ilustruje powstawanie w opisanej sytuacji trującej substancji w spalinach, na przykładzie przemiany, której ulega jeden ze składników benzyny – oktan.

Zadanie 16 [4 pkt]

Mircen ($C_{10}H_{16}$) jest jednym ze składników olejku uzyskanego z liści laurowych. Poniżej przedstawiono strukturę mircenu:

A. 27,2 g mircenu poddano całkowitemu uwodornieniu w obecności katalizatora.

Zapisz wzór półstrukturalny i podaj nazwę węglowodoru, który jest produktem tej reakcji.

Wzór:

Nazwa: .....

B. Oblicz objętość wodoru (pod ciśnieniem 1000 hPa i w temperaturze 298 K), który przereagował ze wskazaną ilością mircenu. Wartość stałej gazowej: $R = 83,14 \text{ hPa} \cdot \text{dm}^3/\text{mol} \cdot \text{K}$.

Obliczenia:

Odpowiedź: .....

Zadanie 17 [4 pkt]

Propan-2-ol w reakcji z dichromianem(VI) potasu i kwasem siarkowy(VI) ulega utlenieniu do propanonu. Produktami tej reakcji jest również siarczan (VI) chromu(III), siarczan (VI) potasu i woda. Napisz równanie tej reakcji. Współczynniki stechiometryczne dobierz metodą bilansu elektronowego. Podaj wzór utleniacza i reduktora.

.....

Bilans elektronowy:

.....

.....

Utleniacz: .....

Reduktor: .....

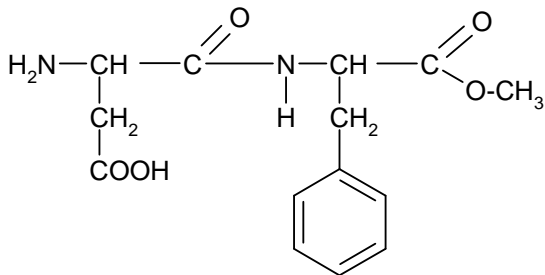
Zadanie 18 [2 pkt]

str 77 z.8 test wstępny

Informacja do zadania 19 i 20

Aspartam - oznaczany na produktach spożywczych kodem E 951 jest masowo stosowany jako słodzik do produktów dietetycznych (zwłaszcza napojów niskokalorycznych). Aspartam jest estrem metylowym dipeptydu składającego się z dwóch występujących naturalnie aminokwasów: fenyloalaniny i kwasu asparaginowego, z których są zbudowane liczne białka.

Jego wzór strukturalny ma postać:

W silnie kwaśnym środowisku, jaki występuje w różnych częściach układu pokarmowego człowieka, hydrolizuje najpierw do metanolu i wolnego dipeptydu, który następnie rozkłada się na wolne aminokwasy.

na podstawie Wikipedii

Zadanie 19 [1 pkt]

Napisz wzory produktów I etapu hydrolizy.

--	--

Zadanie 20 [2 pkt]

Napisz wzory dwóch aminokwasów, na które rozkłada się dipeptyd powstały w I etapie hydrolizy, wiedząc, że kwas asparaginowy jest aminokwasem kwasowym a łańcuch boczny fenyloalaniny zawiera grupę węglowodorową aromatyczną.

Kwas asparaginowy	Fenyloalanina